

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 26/2012, instat pel Sr. XXX i la Sra. XXX contra el Consell Comarcal del Montsià.

Antecedents

Primer.- En data 16/07/2012 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, la reclamació que inicià el present procediment, per la presumpta desatenció del dret d'accés a les seves dades de caràcter personal que havia exercit prèviament davant el Consell Comarcal del Montsià. Les persones reclamants aportaven diversa documentació relativa a l'exercici d'aquest dret.

Segon.- D'acord amb l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), per mitjà d'ofici de data 17/07/2012 es va donar trasllat de la reclamació al Consell Comarcal del Montsià per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

Tercer.- El Consell Comarcal del Montsià va formular al·legacions mitjançant escrit de data 02/08/2012, en el qual exposava, en síntesi, que atesa la petició d'accés formulada per les persones reclamants en data 18/04/2012, se sol·licità en data 04/06/2012 a aquesta Autoritat un informe jurídic sobre dita petició. No obstant això, per circumstàncies que desconeixen i alienes al Consell Comarcal del Montsià, la petició d'informe no arribà a les dependències de l'Autoritat, per la qual cosa es tornava a sol·licitar l'emissió d'un informe jurídic.

Fonaments de Dret

Primer.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- L'article 15 de la LOPD, en relació amb el dret d'accés, determina el següent:

"1. L'interessat té dret a sol·licitar i obtenir gratuïtament informació de les seves dades de caràcter personal sotmeses a tractament, l'origen de les dades i les comunicacions efectuades o que es prevegin fer.

2. La informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització, o la indicació de les dades que són objecte de tractament mitjançant escrit, còpia, telecòpia o fotocòpia, certificada o no, en forma llegible i intel·ligible, sense utilitzar claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

3. El dret d'accés a què es refereix aquest article només pot ser exercit a intervals no inferiors a dotze mesos, llevat que l'interessat acrediti un interès legítim a aquest efecte, cas en què el poden exercir abans."

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Per la seva banda, l'article 27 del RLOPD, en el seu apartat primer i segon disposa el següent respecte al dret d'accés:

"1. El dret d'accés és el dret de l'afectat a obtenir informació sobre si les seves pròpies dades de caràcter personal estan sent objecte de tractament, la finalitat del tractament que, si s'escau, s'estigui realitzant, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes d'aquestes dades.

2. En virtut del dret d'accés, l'afectat pot obtenir del responsable del tractament informació relativa a dades concretes, a dades incloses en un determinat fitxer, o a totes les seves dades sotmeses a tractament.

No obstant això, quan raons de complexitat especial ho justifiquin, el responsable del fitxer pot sol·licitar de l'afectat que especifiqui els fitxers respecte dels quals vulgui exercir el dret d'accés, i a aquest efecte li ha de facilitar una relació de tots els fitxers."

Així mateix, també sobre el dret d'accés, l'article 29 del RLOPD estableix el següent:

"1. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició d'accés, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal dels afectats, igualment els ho ha de comunicar en el mateix termini.

2. Si la sol·licitud és estimada i el responsable no acompanya la seva comunicació amb la informació a què es refereix l'article 27.1, l'accés s'ha de fer efectiu durant els deu dies següents a la comunicació esmentada.

3. La informació que es proporioni, sigui quin sigui el suport en què es faciliti, s'ha de donar de manera llegible i intel·ligible, sense que es facin servir claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

La informació ha d'incloure totes les dades de base de l'afectat, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades."

A l'últim, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

"1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació.”

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, disposa el següent:

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”

Tercer.- Exosat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si el Consell Comarcal del Montsià ha resolt i notificat, dins el termini previst per la normativa aplicable, la sol·licitud d'accés formulada per les persones aquí reclamants, ja que precisament el motiu de queixa expressat en la reclamació que inicià el present procediment de tutela de drets era el fet de no haver obtingut resposta dins del termini previst a l'efecte.

A aquest respecte, consta acreditat que en data 18/04/2012 va tenir entrada al Registre de l'entitat reclamada un escrit de les persones aquí reclamants, mitjançant el qual exercien el seu dret d'accés a tots els documents, informes o resolucions en què constessin dades personals de la seva titularitat i que estiguessin en poder d'aquella administració pública. Així mateix, sol·licitaven informació sobre totes les dades de base, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades.

D'acord amb l'article 29 del RLOPD, el Consell Comarcal del Montsià havia de resoldre i notificar aquella sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la data de recepció. Doncs bé, el Consell Comarcal del Montsià no ha acreditat haver donat resposta a la sol·licitud d'accés exercida per l'ara reclamants, ni en el termini d'un mes previst a l'efecte, ni tampoc amb posterioritat. A aquest respecte, en el tràmit d'audiència en què s'ha traslladat al Consell Comarcal del Montsià la reclamació que inicià aquest procediment, i que es basava en la manca de resposta a la sol·licitud exercida, el Consell ha esgrimit el fet d'haver sol·licitat l'emissió d'un dictamen a aquesta Autoritat a fi de poder resoldre la sol·licitud dels aquí reclamants, dictamen que s'hauria demanat inicialment en data 04/06/2012, si bé per circumstàncies alienes a la seva voluntat, tal petició no va arribar a l'Autoritat fins el 10/08/2012.

Davant aquesta manifestació del Consell Comarcal, cal subratllar en primer lloc, que per al cas en què el dictamen esmentat s'hagués demanat en data 04/06/2012, en aquell moment ja s'hauria superat el termini màxim d'un mes per resoldre i notificar la sol·licitud d'accés, motiu pel qual ja procediria l'estimació de la present reclamació, basada precisament en la manca de resposta. En qualsevol cas, no és sobrer advertir que fins i tot en cas que s'hagués demanat el dictamen abans de consumir-se el termini d'un mes esmentat, tal petició no hauria suspès el còmput del termini màxim

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

en què el Consell havia de resoldre i notificar la sol·licitud. En aquest sentit, les causes de suspensió del termini màxim legal per resoldre un procediment i notificar la resolució es contemplen en l'article 42.5 de la Llei 30/1992, del 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, entre les quals hi figura la relativa a la sol·licitud d'informes, prevista a la lletra c), però que només pot operar en cas que es tracti d'un informe preceptiu, circumstància que no es donava en el present cas. A més a més, no consta que el Consell Comarcal hagués comunicat a les persones afectades que s'havia demanat l'informe esmentat, tal com preceptua l'art. 42.5.c) de la Llei 30/1992.

En conseqüència, procedeix l'estimació de la reclamació, que es fonamentava en la manca de resposta a la sol·licitud d'exercici del dret d'accés, ja que el Consell Comarcal del Montsià no va resoldre i notificar en forma i termini la dita sol·licitud presentada la persona afectada. Això sens perjudici del que es dirà a continuació quant al fons de la reclamació.

Quart.- Una vegada assentat l'anterior, convé analitzar el fons de la reclamació, és a dir, si el Consell Comarcal del Montsià havia de facilitar l'accés.

Atès que aquesta Autoritat s'ha pronunciat (informe jurídic núm. 42/2012), a petició del Consell Comarcal del Montsià, sobre l'adequació de la petició d'accés formulada per les persones aquí reclamants a la normativa de protecció de dades, es considera procedent transcriure parcialment l'anàlisi efectuat en el dit informe emès per aquesta Autoritat:

"(...) En el cas examinat, i en la mesura que a l'expedient de la menor constaria informació referent als seus avis materns, la petició d'accés efectuada per aquests hauria de ser estimada pel responsable.

Escau recordar que el dret d'accés regulat a la LOPD és un dret personalíssim i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal (article 18.4 CE). Tal com s'ha avançat, mitjançant el dret d'accés el titular de les dades pot conèixer quines dades sobre la seva persona són objecte de tractament. A més, aquest dret podria ser la base de l'exercici d'altres drets, com ara els de cancel·lació, rectificació o oposició. Per aquest motiu les limitacions a aquest dret d'accés han de ser sempre les mínimes possibles.

En aquest sentit, cal fer avinent que els únics casos en què la mateixa LOPD modula el dret d'accés en relació amb fitxers o tractaments públics es recullen al seu article 23 i es limiten a fitxers i tractaments de l'àmbit tributari i policial. En el cas que ens ocupa les dades personals a les que pretenen accedir els avis materns de la menor no es troben en cap d'aquests àmbits, de manera que no resultaria aplicable cap excepció de les establertes per la LOPD que pogués emparar la denegació d'aquest accés.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Ara bé, d'acord amb allò establert a l'article 30 del RLOPD, el Consell comarcal podria denegar l'accés sol·licitat pels avis materns de la menor si el dret d'accés ja s'hagués exercit en els dotze mesos anteriors a la sol·licitud (aspecte aquest que es desconeix), llevat que s'acrediti un interès legítim a aquest efecte, o si una llei o una norma de dret comunitari aplicable directament així ho preveïés o bé si aquestes impedeixen al responsable del tractament (el Consell comarcal) revelar als afectats el tractament de les dades a què es refereixi l'accés.

D'altra banda, cal assenyalar que el fet que en l'expedient o en la documentació sol·licitada consti informació personal referent a terceres persones (especialment, informació sobre els professionals que intervenen en el procediment) per sí mateix no és raó suficient per impedir l'efectivitat del dret d'accés, ja que es podria fer efectiu igualment prèvia ocultació o dissociació de les dades personals d'aquests tercers (article 5.1.e) RLOPD). (...)"

En definitiva, i des de la perspectiva del dret d'accés regulat a la LOPD i al RLOPD, pel que fa a les dades contingudes en el fitxer en el qual figuraven les dades a les quals es pretenia accedir, procedeix estimar la present reclamació de tutela del dret d'accés, atès que en el present supòsit era procedent fer efectiu el dret esmentat.

Cinquè.- De conformitat amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 del RLOPD, en el casos d'estimació de la reclamació de tutela de drets, s'ha de requerir al responsable del fitxer per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del dret. D'acord amb això, procedeix requerir l'entitat reclamada per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació de la present resolució, faciliti a les persones reclamants l'accés a les seves dades personals que és objecte de la present reclamació, tot això sens perjudici de la prèvia ocultació o dissociació de les dades personals referides a terceres persones, segons el que s'ha argumentat al fonament de dret quart. Un cop s'hagi fet efectiu el dret d'accés en els termes exposats, en el mateix termini de 10 dies l'entitat reclamada haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Primer.- Estimar la reclamació de tutela formulada pel Sr. XXX i la Sra. XXX contra el Consell Comarcal del Montsià.

Segon.- Requerir al Consell Comarcal del Montsià per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució faci efectiu el dret d'accés exercit per les persones reclamants, en la forma assenyalada al fonament de dret cinquè. Un cop s'hagi fet efectiu el dret d'accés, en el mateix termini de 10 dies el Consell Comarcal del Montsià haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Tercer.- Notificar aquesta resolució al Consell Comarcal del Montsià i a les persones reclamants.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

La directora,

Maria Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, 18 d'octubre de 2012